

[Aksel Larsen.]

giver nationalbanken en besked om, at man i 24 år har haft et reglement og en praksis, og da den er 24 år gammel, formoder man, at de personer, det drejer sig om, er bekendt med, at det er strafbart at lade være med at tage valuta hjem og aflevere den.

Jeg synes ikke, at samfundet optræder på den måde på andre områder. Man siger ikke, at det formodes at være almindelig bekendt, at det er strafbart at stjæle, så man behøver ikke at gøre noget særligt for at tage sig af tyveknegte, folk ved godt, at de må ikke stjæle. Mange kan mene — og jeg mener det — at der burde tages alvorligere fat på skattesnydere. Officielt siger samfundet imidlertid ikke: det formenes at være almindeligt bekendt, at man må ikke snyde i skat. Nej, man foretager dog visse, konkrete kontrolforanstaltninger for om muligt at komme snyderiet til livs. At disse foranstaltninger så på visse områder ikke er effektive nok, er en anden sag.

Hvad valutahjemtagningen angår, har man altså et reglement, og så formoder man, at de personer, det drejer sig om, godt ved, at det er strafbart at lade være med at tage valutaen hjem, og så er det udmærket; det synes jeg ikke det er. Ja, ganske vist tilføjes det: og hvis man gør en slags — jeg må bruge det udtryk — status op, idet nationalbanken følger valutabevægelserne og sammenligner dem med eksporten, ser det dog ud, som om man stort set får den valuta hjem, man skal have hjem. Ja, men det siger intet som helst om, hvorvidt der er nogen som helst praktisk, konkret kontrol. Jeg har spurgt mange gange her i tinget, om der er nogen kontrol, og hvori den består. Jeg har heller ikke nu fået nogen forklaring på, hvori kontrollen består, og jeg må minde om, at handelsministeren ved sin fremsættelse af lovforslaget udtrykkelig sagde, at vi måtte have vareforsyningsloven i denne skikkelse, bl. a. fordi den var nødvendig til sikring af kontrollen med hjemtagelse og aflevering af valuta. Således foranlediget spurgte jeg: Hvori består kontrollen? Jeg får altså nu at vide, at det anede handelsministeren ikke et klap om, men ministeren har senere spurgt nationalbanken for at få at vide, om der var nogen, og svaret har altså været, at der er nogle bestemmelser, som man formoder folk er

bekendt med, og at man stort set mener, at man får valutaen hjem.

Jeg tror ikke, det holder stik, dette, at man stort set får valutaen hjem. Valutasituationen har jo bedret sig ganske betydeligt i de sidste uger. Alle sagkyndige synes enige om, at den væsentligste årsag til bedringen er rygterne om, at regeringen havde i sinde at opskrive kronens værdi. Så fik folk, der havde valuta i udlandet, travlt med at tage den hjem og få den omvekslet, fordi de, hvis de ventede, til kronen var skrevet op, ville lide kolossale tab. Det har været sagt ganske utvetydigt, at det var derfor, at så store valutatilgodehaver der strømmede hjem til Danmark, blev afleveret til nationalbanken og omvekslet til danske kroner. Herigennem har man jo det praktiske bevis på, at der manipuleres med valutaen, at man i det mindste ikke tager den hjem i tide.

Dengang kronen blev skåret ned, var vi ude for noget af den modsatte bevægelse. Hvis jeg ikke husker meget fejl, var der en sag mod i hvert fald et rederi, som omhyggeligt havde ventet nogle dage med at tage valuta hjem for på den måde at få flere danske kroner for sin valuta. Jeg tror, det pågældende rederi tjente flere millioner på transaktionen, men det viste sig, at den ikke var ulovlig.

Med andre ord, selvom jeg er taknemlig for, at jeg overhovedet får et svar, hvad jeg ikke tidligere har kunnet få af nogen handelsminister, er jeg ikke tilfreds med svarets indhold, og jeg må, netop fordi svaret er så nødtørftigt, som det er, henvende til handelsministeren og regeringen, at man snart får en virkelig kontrol med, at bestemmelserne om hjemtagning af valuta og aflevering af denne til nationalbanken bliver overholdt, og at der bliver gjort ansvar gældende overfor dem, som ikke overholder bestemmelserne.

Så er der spørgsmålet om vareforsyningsudvalget, og om man skulle overlade dets beføjelser direkte til folketinget, hvad jeg erkender praktisk er ugorligt. Herom siger det ærede medlem hr. Anker Lau — og man skulle jo tro, at han vidste besked — at ham bekendt er alt, hvad der foregår i udvalget, fuldt offentligt, og iøvrigt kan enhver sag jo rejses her i tinget.

Så er der ikke det ærede medlem hr.